

Criminaliteit op bouwplaats neemt nog steeds toe

A photograph of a construction site at dusk or dawn. A person is standing in the foreground, facing away from the camera, looking towards a building under construction. A red rectangular box is drawn around the person. The background shows scaffolding and the structure of a building.

Vier jaar geleden berichtte OTAR Magazine over nieuwe initiatieven bij bouwplaatsbeveiliging. Bouwend Nederland publiceert de samen met partners een 'handreiking' waarmee aannemers kunnen zien hoe zij de bouwplaats beter kunnen beveiligen. Een aantal beveiligingsbedrijven, lid van de brancheorganisatie VEBON-NOVB, gingen zelfs over tot certificering door een derde. Bij VEBON-NOVB polsten we hoe de situatie nu is.

Tekst: **Sandra Krens**

Erwin Schoemaker is directeur van de VEBON-NOVB, waarbij zo'n 175 brandveiligheids- en beveiligingsbedrijven zijn aangesloten. Hans Welting is voorzitter van de sectie Bouwplaatsbeveiliging (en managing director van CRH Mobile Fencing and Security BV). Schoemaker en Welting schetsen een beeld van de stand van zaken.

Vijf jaar geleden raamde een onderzoeksbureau van een ministerie de schade door diefstal en vandalisme op 128 miljoen euro. Dat is exclusief vervolgschades, die vaak veel groter zijn dan de directe schade. Denk aan een hijskraankabel die wordt gestolen. De concrete schade is dan misschien duizend euro voor de kabel. Maar daar komen nog eens forse kosten bij doordat de hijskraan een week stilstaat totdat de nieuwe kabel is geleverd.

Helaas werd er in 2010 voor het laatst specifiek onderzoek gedaan naar criminaliteit op bouwplaatsen. Er zijn dus geen recente statistieken. Maar Schoemaker en Welting hebben geen statistieken nodig om te signaleren dat criminaliteit op de bouwplaats nog steeds toeneemt. Schoemaker: "Naar

onze schatting zijn de diefstalcijfers en bijbehorende schade gelijk gebleven. Maar het aantal bouwplaatsen is in vergelijking met 2008/2009 gekrompen. Dat betekent dat de bouwplaatsdiefstal in relatieve zin flink moet zijn toegenomen." Welting doet er een schepje bovenop. "Sterker nog", zegt hij, "je kunt ervan uitgaan dat het aantal diefstallen ook in absolute zin is toegenomen. In 2009 was er 119 miljoen euro aan directe schade en in 2010 was dat 128 miljoen euro. En toen was het aantal bouwplaatsen al aan het afnemen. Hoe dat voor de toekomst zal uitpakken, is moeilijk te zeggen. Je weet immers niet wat het effect van de economische opleving zal zijn: zal het toenemende aantal bouwplaatsen leiden tot meer diefstallen? Of zal er door die economische opleving juist minder behoefte zijn aan 'proletarisch winkelen'? Ik verwacht in elk geval dat het uit zichzelf niet beter zal worden; het aantal diefstallen zal niet dalen als men geen maatregelen neemt."

Betere samenwerking met de politie

Ondanks de geschatte toename van diefstallen is men beter

te spreken over de bijdrage van de politie dan vijf jaar geleden. Toen was de teneur dat de politie bouwplaatsinbraken geen prioriteit gaf. Nu is die situatie verbeterd, aldus Schoemaker. “Er zijn afspraken tussen verzekeraars, Bouwend Nederland, de Beveiligingsbranche en de nationale politie om bij een geverifieerde melding binnen 10 tot 15 minuten ter plaatse te zijn. De politie wordt meer afgerekend op prestaties, dus de politiemann gaat eerder af op inbraken die een grote kans opleveren de crimineel te pakken. Als de politie ‘s morgens een melding krijgt van een autoradio die ‘s nachts is gestolen, is de pakkans nul. Maar als camerabeelden aangeven dat er op dat moment een diefstal op een bouwplaats gaande is, heb je kans op een heterdaad. Dat stimuleert de politie tot actie en directe inzet.” Overigens is die accuratesse wel afhankelijk van tijd en plaats. Welting: “In regio’s waar de spreiding van politiestations groot is, is de respons van de politie lager. Inmiddels haalt de politie de tien-minuten-eis in stedelijk gebied en de vijftien-minuten-eis in landelijk gebied in 95% van de gevallen, zo blijkt uit de politiestatistieken. Het is ook een kwestie van prioriteiten: als er tegelijk met een diefstal een auto-ongeval plaatsvindt, kiest de agent toch voor het ongeval.”

Maatregelen om diefstal tegen te gaan

Politie of niet - preventie is nog altijd de beste maatregel tegen diefstal. Dat bewustzijn neemt de laatste jaren duidelijk toe. De beveiliging van de bouwplaats is net als elke vorm van beveiliging een samenhang van maatregelen: bouwkundige, elektronische en organisatorische maatregelen. Schoemaker schetst een recente ontwikkeling: “Het wordt verplicht om een vorm van toegangscontrole toe te passen op bouwplaatsen, werken met ID-pasjes dus. Nu is het nog vaak een vraagteken wie er op een bouwplaats allemaal naar binnen en naar buiten gaan. Overdag krioelt het er van de mensen; dat maakt beveiliging lastig. Door toegangscontrole weet je precies wie er wat komt doen. En ook dan hebben camera’s een functie. Denk aan een vrachtwagen die het terrein oprijdt om vijf pallets af te leveren, maar met één pallet weer weggrijdt. Dat heb je dan op beeld.”

Behalve met toegangscontrole en beveiliging met manbewaking en techniek, is er winst te behalen met een betere coördinatie en organisatie van de bouwwerkzaamheden. “Loop maar eens langs een willekeurige bouwplaats”, zegt Welting, “Er staat altijd wel een hek open, je kunt zo naar binnen. Je moet zorgen dat de bouwput goed wordt afgesloten én dat er geen waardevolle spullen rondslingeren. Als je daarin heel ver gaat, bouw je zo min mogelijk op de bouwplaats; dan zet je bijvoorbeeld daken, wanden en leidingen elders al in elkaar. Met prefab bouwen verklein je het aantal losliggende materialen die gestolen kunnen worden. En je verkort ook nog eens de bouwtijd.”

Voortschrijdende bewakingstechniek

Dankzij de voortschrijdende cameratechniek zijn de beeldkwaliteit en de bewakingsmogelijkheden de laatste jaren sterk verbeterd. Zo is de snelheid waarmee camera’s kunnen draaien verdubbeld; er zijn camera’s die in een seconde de omgeving 360 graden rond kunnen laten zien. Daarnaast zijn er ca-

mera’s die reageren op warmte en camera’s met een directe koppeling naar de particuliere alarmcentrale. Als die iets signaleren, wordt het beeld direct doorgeschakeld naar de nationale politie, zodat die kan meekijken. Een dergelijke methode wordt ook toegepast op Schiphol, waar mensen in de rij staan met hun koffers. Welting: “Als iemand meer dan vijf meter gescheiden raakt van zijn koffer, en die koffer dus onbeheerd achterblijft, geeft het camerasysteem de bewaker meteen een seintje dat hij extra moet opletten. Zulke software is ook goed bruikbaar op bouwplaatsen. Dan hoeft de bewaker niet tien schermen in de gaten te houden, iets wat niet te doen is: hij krijgt alleen beeld als er iets aan de hand is. Dat vereenvoudigt het werk van de bewaker en maakt het effectiever.”

En drones? Zijn die niet bij uitstek geschikt voor de bewaking van bouwplaatsen? Nee, aldus Schoemaker. “Er zijn wel een paar bedrijven die met drones experimenteren. Maar de regelgeving beperkt verdere stappen. En daarbij: de veronderstelling is dat je vanuit een drone een dader makkelijker ziet, maar dat is maar betrekkelijk. Van bovenaf zien alle kalende veertigplussers er hetzelfde uit, dus herkenning is lastig. Je zou drones hooguit kunnen inzetten op bouwplaatsen met grotere oppervlakten, zoals de Rotterdamse haven. Daar wordt nu

trouwens geëxperimenteerd met een robot, die over de terreinen rijdt. Voor bouwplaatsen is zo'n robot echter niet geschikt. Die terreinen liggen immers vol rommel en daar komt zo'n robot lastig omheen."

Minder schade, lagere verzekeringspremie

Al zijn drones dan geen optie - er zijn voldoende mogelijkheden om een bouwplaats goed te beveiligen en inbraken en vandalisme te voorkomen. Dat kan een hoop geld schelen, zeker als een ondernemer een beveiligingsbedrijf inschakelt met het KIWA-certificaat (BRL Bouwplaatsbeveiliging), want dit stelt de kwaliteit van de bouwplaatsbeveiliging zeker. "Op goed beveiligde bouwplaatsen wordt bijna niet gestolen, zo leren de jaarlijkse verenigingsstatistieken", vertelt Schoemaker. "En gecertificeerde beveiligingsbedrijven werken steeds vaker "no cure, we pay": als er toch iets wordt gestolen, vergoeden zij de schade die de verzekering niet afdekt. Daarbij komt dat aannemers van goed beveiligde bouwplaatsen een hoge korting krijgen op de verzekeringspremie wanneer zij met een gecertificeerde beveiliging werken."

Minder diefstal, minder schade, lagere premie: je zou denken dat er geen bedrijf meer werkt zonder een gecertificeerde beveiliging. Toch regelen nog steeds veel aannemers de veiligheid zelf - of niet. Waarom? "Dat begrijp ik ook niet goed", antwoordt Schoemaker. "Ik veronderstel dat het een kwestie van risico-inschatting is; veel ondernemers schatten de kans dat er iets gebeurt, brand of diefstal, niet zo hoog in. Bovendien heeft men een bepaald risico in de prijs verdisconteerd. De bouw in Nederland zou concurrerender kunnen zijn met goede beveiliging."

Online risico-inschattingsmodel

De ondernemers die lid zijn van VEBON-NOVB werken intussen aan de verbetering van hun risico-inschattingsmodel voor aannemers en andere bedrijven in de bouw. "We willen de bouw laten zien wat er voor een project aan beveiliging nodig is en wat dat kost", legt Welting uit. "Er is al een boekje, dat kun je downloaden via bouwendnederland.nl. Wij zijn nu bezig

met een interactieve versie. Daarmee kun je als aannemer online bepalen of je een risicovolle bouwplaats hebt en op welk niveau je die moet beveiligen - er zijn vier niveaus. Ook zie je wat dat ongeveer zal kosten, bij welke gecertificeerde beveiligingsbedrijven je daarvoor terecht kunt en welke verzekeraars reductie geven op de premie als je zo'n gecertificeerd bedrijf inschakelt."

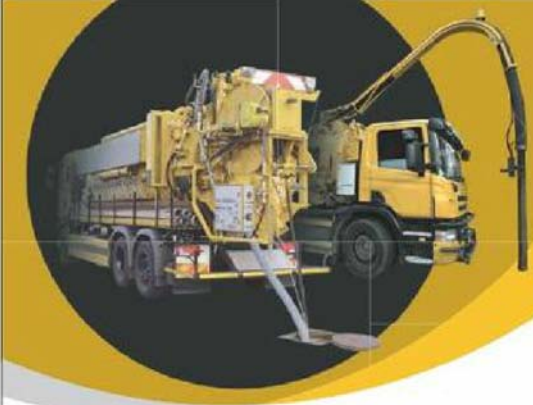
Het online risico-inschattingsmodel zal naar verwachting eind van dit jaar klaar zijn. Dan kan de ondernemer met enige marge calculeren wat de kosten zijn van passende beveiliging. Die kosten zijn vrijwel zeker lager dan de directe en indirecte schade van diefstal. ■

Ook wat terugdoen als het wél misgaat

De VEBON-NOVB heeft ook een goededoelensichting, een fonds waaraan alle aangesloten beveiligingsbedrijven bijdragen. Erwin Schoemaker, die ook directeur van dit Fonds is: "Aan de voorkant verdienen je met beveiliging en als er ergens anders aan de achterkant iets misgaat, help je de slachtoffers. Dat doen we door het Fonds Slachtofferhulp en de Brandwondenstichting te sponsoren. Zo maken we de cirkel rond."

Interessante links:

- www.bouwendnederland.nl
- www.vebon-novb.nl. Hier vindt u ook de erkende bedrijven volgens de BeoordelingsRichtlijn van KIWA
- Zie de dieven aan het werk (en de politie ook): bekijk de filmpjes op bijvoorbeeld <http://www.hillsongroep.nl/zoek?query=brandstichting+bouwterrein>

Al meer dan 50 jaar een vertrouwd gezicht...

...en toonaangevend in het reinigen, renoveren en inspecteren van riolen, gemalen, kolken, dockshelters, waterbassins, duikerverbindingen en bedrijfsterreinen.

 vandervalk+degroot
innovatief ondergronds

Bezoek ons op de
**IKT Rioolreparatie
praktijkdag**
1 oktober 2015
(Harderwijk)

abc-westland 231, 2685 dc poeldijk • postbus 62, 2685 zh poeldijk • tel. 0174-247474 • www.valkdegroot.nl • info@valkdegroot.nl